Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԹՂԹԱՐ

ԱՆՁՐԵՒԱԾԻՆ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ ՅՈՒՄԵՄՆԷ ԿՐՕՆԱՍԻՐԷ·

'Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԻՆԳ-
ԵՐՈՐԴԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ
ՀԱՅՈՑ։

ԵՒ 'Ի ՔՍԱՆԵՐՈՐԴԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱՄԵՆԱՓՐԿՉԻ
ՎԱՆԱՑ ՍՐԲԱԶԱՆ ԹԱԴԷՈՍԻ ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ՝
ՆՈՐ ՋՈՒՂԱՅՈՒ։

'Ի ԿԱԼԿԱԹԱ

Յ'ԱՐՃԻՒ ՏՊԱՐԱՆԻ ՊՕՂՈՍԻ ՎԻՐՃԷՆԵԱՆ·

1851·

ՊԵՏ. ԳՐԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԹԱՆԳԱՐԱՆ

ՀԱԽԱՐԱԾՈՑ Թ. ԱՂԱՅԵԱՆ ի Թիֆլիս

Որ 'ի սկզբան անդր ասացն՝ և էրէն . հրամայեացն՝ և հաստատեցան էրկինք . ասաց և 'ի Տարբերութեան ի-բրա-Հ՝ որ ինդրբ ասնա , որ հայցէ՝ գպանէ , և այլն . որով պարբպէս ի-Հանի՝ ասանց ինդրբէլոյ՝ ոչ ո-Ղեք էաշխի ղշնորհս ողորմութեան յԱստուծոյ . և որ ինդրբէ հաստատվ՝ անպարբակոյս ունի գպանել . որոյ ղիրքն ասին որ յուսով սիրով և հաստատվ 'ի Տէր դիմեցին . ըստ յաճախ օրինակի և ապացուցութեան սուրբ Գրոց։

Յայս իմաստ ասան Հարքին յո՛ և էջ կարօտութիւնս յօգնականութիւն աս Տէր կարդալ Բուլբով արքս , և գպանէլ ղյանկալի նպաստին 'ի նմանէ . ասպի և վասն էրաշխութեան որ ասին սովս և ապականութեան էրկրի Հակարդի . թէ և ղանպան ընթերցուածք և Հաղթանք աս Տէր կան . սակայն ասղօթք մ ո-ղղակի աս այն՝ էկայր յօրինեալ'ի յեռս հաստատութեան՝ աս 'ի կարբէլ նովս ղպարքս 'ի ժամս հարկաւորութեան . որպէս յաւուրս յայսմիկ էին 'ի յեռս մեր յեռագիր օրինակ մ՝ յօրինեալ յուշիկ կրօնաւորէ 'ի Կալկաթա . որոհ արժան դասպէց փպագրել 'ի պէս ազգաւորէ հաստատութեան Պարսուելի Աղգի . աս որ յաւուհ շահաւորեալ Բանիս 'ի Հասին աստուածնութեան , ոչ ինչ անհան 'ի վարձուց Բարեաց Հայցէց . որպէս և դիմողացն այնա աս Աստուծ ։

Մնամ Ցարգանօք՝

Որպէս մշտ պարքապան

'Ի ԿԱԼԿԱԹԱ , Աղնախանարհ Ծառայ՝

23 , Դեկտեմբերի , 1851 ։ ՊՕՂՈՍ ՎԻՔԷՆԵԱՆ ։

ԱՂԵՐՍ ԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾ ·

ՎԱՍՆ ՊԱՐԳԵՒԵԼՈՅ ԱՆՁՐԵՒ ԵՐԿՐԻ ·

ԱՄԵՆԱԿԱԼ Տէր Աստուած հարցն մերոց, Աստուած խաղաղութեան՝ և հաստիչ ամենայն եղականաց · Հայր խնամող կեցուցիչ և դարմանիչ բնաւին էակաց · որ ամենառատ գթութեամբ քով եդեր ուխտ խաղաղութեան ընդ Իսրայէլի սրբոյ քո · և ընդ Դաւթի ծառայի քում · տալ Նոյա շուրջ զլերամբ ցօղ կենդանարար շնորհի քո և ողորմութեան 'ի սնունդ և 'ի զարգացումն երկրի՝ և 'ի դալարութիւն համայն ստեղծուածոց քոց · որպէս նախախնամական սիրով քով հաճեցար ասել, տաց ձեզ անձրև՝ և եկեսցեն անձրևք օրհնութեան · և ծառք յագարակի տացեն զպտուղս իւրեանց՝ և երկիր տացէ զ-զօրութիւն իւր · և բնակեսցեն յերկրի մար-

դիկք յուսով խաղաղութեան։ և ոչ ևս վատ-
նեացին 'ի սովու 'ի վերայ երկրի։ և դուք
խաշինք իմ՝ ոչխարք արօտի իմոյ մարդիկ էք։
և ես Տէր Աստուած ձեր։

Ընդ՝ ոմն Ամենահայեաց աղբիւր անմահ-
ութեան և Աստուած կենդանարար հոգւոյ
և մարմնոյ մերոյ, որ մարդասիրութեամբ քոյ
հաճեցար մխիթարել և զօրացուցանել զթօշ-
նեալ և զթարշամեալ մեռելոտի բնութիւն
ազգի մարդկան՝ հաւատով կարդացողաց զքեզ
'ի սուրբ սրտէ և յանկեղծաւոր շրթանց։
թողլով և այլ ոչ յիշելով զանցեալ չարիս
նոցին որք գործեցան մարդկային տկարու-
թեամբ։ արա այժմ ընդ նոսին և զմեզ ար-
ժանի քումդ անապատ ողորմութեան։ նայ-
եա՛ց 'ի մեզ քաղցրութեամբ՝ և թո՛ղ մեզ
այժմ զչարիս մեր։ և տո՛ւր մեզ տեղի
ընդունելութեան աղօթից մերոց առաջի
աննիւթ և անկարօտ Աստուածութեան
քում ընդ երջանկաց վկայից՝ որք արժանի
եղեն անծերանալի փառաց խորանիդ լու-
սոյ վերնայարկի։ խոնարհեցո՛ զունկն քո 'ի
լուր աղօթից և խնդրուածոց մերոց՝ յաւուրս

յայսմիկ երաշտութեան, յորում ըստ մար-
գարէին՝ ցիւռք 'ի դաշտս մերձ են ծծել
զօդս իբրև զվիշապս՝ և 'ի չգոյէ խոտոյ տրիլ
աչք նոցա, եթէ մեղք մեր հակառակ կացին
մեզ՝ դու արա վասն անուանդ քո, զի բա-
զում են մեղք մեր առաջի քո՝ քեզ մեղաք.
զի 'ի սակաւութենէ անձրևաց և յերկիւղէ
սովու տագնապեալ սարսիմք՝ և յահէ տուայ-
տանաց քաղին հոգիք մեր, առ որ արտաս-
ուալից աչօք անկեալ յերեսս՝ զգարշապա-
րիդ հետս համբուրելով աղաչեմք, վասն
հեղման սուրբ արեան միածնի Որդւոյ քո՝
և Ցեռան մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ. մի
հեռի առներ զողորմութիւն քո 'ի մէնջ, և մի
ըստ մեզաց մերոց հատուցանել մեզ. զի մեք
կաւ՝ և դու ստեղծիչ մեր. մեք տկար արա-
րած՝ և դու Ամենազօր Արարիչ մեր. մեք
հանապազօր յանցաւոր՝ և դու Ներող յան-
ցանաց մերոց, որպէս զարմանալի օրինակաւ
ցուցեր երբեմն առ Նինուէացիս՝ զանչափ
ներողութեանդ քո զչափ։

Ո՛վ սարսափելի գթութիւն և աքանչելի
ներողութիւն, ներեա՛ յանցանաց մերոց,

զի գիտեմք չէք ոք որ տեղայցէ մեզ, և ոչ երկինք տացեն զլրութիւն իւրեանց առանց հրամանի քաղցր ակնարկութեան քո, զի դու ես որ առնես զամենայն ամենայնի, քոյէ երկիր լրիւ իւրով, և դու տաս հրաման շրջանաց երկրի և տարերաց յարթնութիւն և յարադրութիւն արդեանց կենդանութեան արարածոցս, որպէս յաւուրս Աքաաբու 'ի ձեռն Եղիայի որ 'ի գլուխ լերինն Կարմելայ ցուցեր զսքանչելիդ քո զգթութիւն, տալով ամպեղէն թաթառն 'ի ջուր, և ոռոգանելով զծարաւս երկրի, 'ի զովացումն պապաքեալ և թառամեալ բնութեան մարդկան և ամենայն կենդանեաց, փրկելով և զաշխարհ յապականութենէ սովուն դժնդակութեան։ Իսկ արդ՝ որ զմեծն անճառելապէս շնորհեցեր՝ զիա՞րդ զփոքրն անխայեսցես 'ի մէնջ, ընկալ զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր՝ որպէս զբուրումն անուշահոտ խնկոց խորանին վկայութեան առ քաւութիւն մեղաց, և որպէս զողջակէզն Նոյի 'ի վերայ սեղանոյ հաստատեալ 'ի հոտ ընդունելութեան հաճոյից բարերար կամաց քոց, և զմեզ զամենեսեան

քաղցրալուր բանիւ Աստուածաշունչ պատ-
գամացդ ուսուցեր կարդալ միշտ առ քեզ՝
ըստ մարգարէին , Թէ բազում ցաւոց սրտի
իմոյ՝ մխիթարութիւն քո ուրախ առնէր
զանձն իմ ․ ուրախ արա՛ և մեզ Տէր յարա-
րածս քո , որպէս և 'ի նոյն խնամ արարչա-
կան սիրոյ քո առ ազգս մարդկան՝ ածեալ
զմտաւ հաստատեցեր յասելդ , ո՛չ ևս յաւե-
լից անիծանել զերկիր վասն գործոց մարդ-
կան , զի միտք մարդկան հաստատեալ են 'ի
խնամս չարին 'ի մանկութենէ իւրմէ ․ և յաւել
Թէ՝ Ես հաստատեմ զուխտ իմ ընդ ձեզ և
ընդ զաւակի ձերում յետ ձեր , զաղեղն իմ
եդից յամպս՝ և եղիցի 'ի նշանակ յաւիտե-
նական ուխտին ընդ իս՝ և ընդ ամենայն
երկիր ․ զի սերմն՝ և հունձք ․ ցուրտ՝ և տօթ ,
ամառն՝ և գարուն մի՛ դադարեսցեն ։

Եւ արդ՝ դու Հայր մեր և Աստուած
ողորմութեանց՝ որ վասն անարժանութեան
արարածոց քոց՝ որք իսկզբանէ անտի յօժա-
րամիտ յերկրաքարշ հեշտասիրութիւնս՝ և
յամբ 'ի կատարումն պատուիրանաց քոց ,
այսչափ անհուն շնորհս բարեաց հեղեր և հե-

ղուլ միշտ պատրաստ ես, ողորմեա՛ այժմ և մեզ յուսով դիմողացս առ քեզ, թո՛ղ զպարտիս մեր՝ առանց նայելոյ զպատուիրանազանցութիւն մեր առ մեծանս թողլոյ զպարտիս. ընկա՛լ և զաղաղանս մեր և զհեծութիւնս՝ որք 'ի խորոց սրտի առ քեզ աղաղակի. Զուարթացո՛ զմեզ թարշամելոցս ցօղով ողորմութեան քո, և որպէս շնորհես մեզ միշտ զպիտոյս անձանց մերոց, պարգևեա՛ և այժմ 'ի հարկաւորութեան մերում զառատապարգև զցօղդ անձրևաց. որպէս զի պարարտացեալ երկրի և ուռճացեալ բուսականաց. արդասեօք բերոց տացեն մեզ մխիթարութիւն և սփոփանս կենդանութեան, որով և մեք կեցցուք և կարդասցուք զանուն քո միշտ. զի դու ես բեղմնաւորիչ պտղոց ծառոց, և բերոց անդոց 'ի սնունդս ձեռակերտաց քոց, այնպէս և դու ես՝ որ մարախաւ թըրթուրով և ջորեկաւ տաս լափել յերկրէ զամենայն բերս տարեկանաց. և եղեմամբ սառնամանեօք ապականեալ երկիր, սովով և սրով և մահուամբ պատժես զանբարշտացեալսըն մեղօք, վասնորոյ և մեք դարձեալ առ

քեզ պաղատիմք, մի մեզ Տէր՝ մի մեզ, այլ անուան քում տուր զփառս վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քո. տուր մեզ 'ի տարւոջս յայսմիկ և 'ի ժամուս անչրդի ծարաւութեանս երկրի՝ անձրև յորդառատ 'ի պաշտպանութիւն մեր, ընդդէմ երեսաց սովու և ապադայ վտանգի տուայտանաց։ Կազդուրեա՛ և մեզ յամենայն փորձութեանց ջարին, տալով մեզ սիրտ սուրբ և հոգի ուղիղ՝ որպէս զի կեցեալ յայսմ աղցաւոր կենցաղոյս, ազատ 'ի հրապուրանաց հակառակասէրին. և վայելեալ զանապառ բարիս ողորմութեան քում. մարթացուք գործքով բարեաց, և որայիւք հնձոց առաքինութեան ժամանել 'ի կէտ երանաւէտ կոչման, և քաւութեան պտղով անձառ երանեցեալք լուսոյ, վայելել զանանցն բարութիւն։ Որ և քեզ միոյնոյ Փառաւորիդ անմահի՝ օր՝ ընդ Որդւոյ՝ և ընդ սրբոյ Հոգւոյն փառք՝ և երկրպագութիւն այժմ և յաւիտեան. Ամէն։

ՎԵՐՋ։

ԳԷՏ. ԳՐԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԹԱՆԳԱՐԱՆ

Р. Ц.
№ 6779